

**РЕШЕНИЕ**

**КАРАР**

09.08.2024

Тирсә авылы

№ 51-1

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Россия Федерациясендә гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 02.05.2006 елның 59-ФЗ номерлы Федераль законы, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 28.07.2004 елның 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Тирсә авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегенә Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегендә гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының веб-адрес буенча хокукый мәгълүматның рәсми порталында хәбәр итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының веб-адрес буенча портал составында Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтына урнаштырырга: <https://agryz.tatarstan.ru>, шулай ук Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендында халыкка җиткерергә.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Авыл җирлегенә башлыгы урынбасары,  
Совет рәисе урынбасары



 А.Н. Латыпов

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегендә  
гражданныр мөрәҗәгатъләрен карау тәртибе турында Нигезләмә

## 1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы, федераль конституциячел законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәҗәгатъләрдән тыш, гражданнырның барлык мөрәҗәгатъләренә кагыла.

1.2. Әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән гражданнырның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар мөрәҗәгатъләрен карау тәртибе күрсәтелгән органнар, вазыйфай затлар тарафыннан гражданныр берләшмәләренә, шул исәптән юридик затларның мөрәҗәгатъләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, шулай ук гражданныр, гражданныр берләшмәләренә, шул исәптән гавами әһәмиятле вазыйфаларны үтәүче юридик затларның мөрәҗәгатъләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, муниципаль учреждениеләренә, башка оешмаларның һәм аларның вазыйфай затларының мөрәҗәгатъләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. Һәр гражданныр шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәҗәгатъ итәргә, шулай ук индивидуаль һәм коллектив мөрәҗәгатъләр, шул исәптән юридик затлар мөрәҗәгатъләрен дә кертеп, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегенә җирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары вазыйфай затларына мөрәҗәгатъ итәргә хокуклы.

1.4. Гражданныр мөрәҗәгатъкә хокукны ирекле рәвештә гамәлгә ашыралар. Мөрәҗәгатъкә хокукны гамәлгә ашыру башка затларның хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр «Россия Федерациясе гражданныр мөрәҗәгатъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында гражданныр мөрәҗәгатъләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла..

1.6. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар үз компетенцияләре чикләрендә гражданнырның мөрәҗәгатъләрен кабул итәргә, аларны «Россия Федерациясе гражданнырның мөрәҗәгатъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - Федераль закон) «Татарстан Республикасында гражданныр мөрәҗәгатъләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - Татарстан Республикасы Законы) һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карарга, тиешле чаралар күрергә, дәлилле җаваплар бирергә тиеш.

## **2. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау эшен оештыру**

2.1. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Тирсә авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары (алга таба - җирле үзидарә органнары) һәм Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Тирсә авыл җирлегенә җирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары (алга таба - вазыйфай затлар) гражданнар мөрәжәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәжәгатьләргә объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, гражданнарны вазыйфай затлар тарафыннан шәхси кабул итүне, гражданнар мөрәжәгатьләренә асылы буенча карарлар кабул итәргә хокуклы затлар тәмин итәргә тиеш.

2.2. Гражданнар мөрәжәгатьләргә буенча эшләр башка эш башкарудан аерым алып барыла.

Гражданнар үз мөрәжәгатьләрен карау өчен тапшыралар:

шәхсэн җирле үзидарә органына;

Әгерҗе муниципаль районы Тирсә авыл җирлеге башкарма комитетының җирле үзидарә органы адресына почта юлнамасы белән;

гражданнарны шәхси кабул итү барышында;

җирле үзидарә органы телефоны буенча факсимиль элемтә каналлары буенча 8(85551) 2-80-46;

«интернет-кабул итү» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Әгерҗе муниципаль районы порталында;

җирле үзидарә органы билгеләгән электрон почта адресына.

2.3. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга язма яисә телдән формада баян ителгән барлык мөрәжәгатьләр, шулай ук гражданнарның почта, телефакс, телеграф яисә башка юл белән алынган мөрәжәгатьләргә билгеләнгән тәртиптә теркәлә.

2.4. Язма мөрәжәгать җирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән вакыттан алып өч көн эчендә мәҗбүри теркәлергә тиеш.

2.5. Җирле үзидарә органнары үзләре махсус төзи торган структур бүлекчәләр яисә эшчәнлекләргә тиешле нигезләмәләр белән билгеләнә торган махсус билгеләнгән затлар аша гражданнар мөрәжәгатьләрен кабул итүне оештыралар.

## **3. Гражданнар мөрәжәгатьләргә буенча эшләрнең ведомствога буйсынуы**

3.1. Граждан язма мөрәжәгатьне мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка жиберә.

3.2. Гражданнарның мөрәжәгатьләргә җирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар тарафыннан үз компетенцияләргә нигезендә карала.

3.3. Әлеге җирле үзидарәнең әлеге органы яисә вазыйфай зат компетенциясенә кермәгән мәсьәләләргә үз эченә алган язма мөрәжәгать Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгать юллаган гражданды хәбәр итеп, мөрәжәгать юллаган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә кергән тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка теркәлгән көннән жиде көн эчендә юллана.

3.4. Язма мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай затлар компетенциясенә керсә, мөрәжәгатънең күчәрмәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга жиберелә.

3.5. Карау өчен шикаятъне карарга һәм гамәлләрненә (яисә гамәл кылмавына) шикаятъ белдерелгән дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жиберү тыела.

3.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.4 пунктында каралган тыю нигезендә шикаятъне дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган вазыйфай затка карау өчен жиберү мөмкин булмаган очракта, шикаятъ гражданга кире кайтарыла һәм аның тиешле карарга яисә гамәленә (гамәл кылмавына) билгеләнгән тәртиптә судка шикаятъ бирү хокукы аңлатыла.

#### **4. Мөрәжәгатъне караганда гражданның хокуклары**

4.1. Мөрәжәгатъ жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат тарафыннан каралганда граждан хокуклы:

1) мөрәжәгатъне караучы затка дәлиләрне шәхсән үзе бәян итәргә;

2) жирле үзидарә органының тиешле структур бүлекчәсендә яисә тиешле вазыйфай заттан язма мөрәжәгатъне теркәү турында, шулай ук аны карау сроклары турында телдән (шул исәптән телефон аша) яисә электрон рәвештә мәгълүмат алырга;

3) мөрәжәгатъне кабул иткән органның вәкаләтле заты (вазыйфай заты) тарафыннан мөрәжәгатънең граждан тарафыннан тапшырылган икенче нөсхәсендә датасы һәм номеры күрсәтелгән имза кую юлы белән язма мөрәжәгатъне кабул итү фактын таныклауга;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга яки аларны таләп итү турындагы үтенеч белән, шул исәптән электрон рәвештә дә мөрәжәгатъ итәргә;

5) әгәр бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатъләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт сәре яисә федераль закон белән саклана торган башка сәр булып торучы белешмәләр булмаса, мөрәжәгатъне карауга кагыллышы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) мөрәжәгатътә куелган сорауларның асылы буенча язма җавап алырга, Федераль законның 11 статьясында һәм ТР Законның 4 статьясында күрсәтелгән очрактан тыш, Ә Федераль законның 11 статьясындагы 5.1 өлешендә һәм ТР Законның 4 статьясындагы 5.1 өлешендә каралган очракта, аны бирү турындагы үтенеч белән мөрәжәгатъ итү нигезендә, - язма мөрәжәгатъне жирле үзидарә органына яисә вазыйфай мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган затларга;

7) мөрәжәгатъ буенча кабул ителгән карарга яисә мөрәжәгатъне Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә карауга бәйлә рәвештә гамәлгә (гамәл кылмавына) шикаятъ белән мөрәжәгатъ итәргә;

8) мөрәжәгатъне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгатъ итәргә.

4.2. Гражданнар жирле үзидарэ органнарына һәм вазыйфаи затларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациясе халыкларының үзләре белгән теләсә кайсы телендә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданнарның тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятьләренә җаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

## **5. Гражданның мөрәжәгатенә бәйлә рәвештә аның иминлеге гарантияләре**

5.1. Күрсәтелгән органнарның яки вазыйфаи затның эшчәнлеген тәнкыйтьләп жирле үзидарэ органына яисә вазыйфаи затка мөрәжәгать иткәнгә йә үз хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу яисә яклау максатларында гражданны эзәрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда мөрәжәгатьтәге белешмәләрне, шулай ук гражданның хосусый тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарэ органына яисә вазыйфаи затка язма мөрәжәгать җибәрү мөрәжәгатьтәге белешмәләрне тарату була алмый.

## **6. Язма мөрәжәгатькә таләпләр**

6.1. Гражданның үзенең язма мөрәжәгатендә мәҗбүри рәвештә яки язма мөрәжәгать җибәргән жирле үзидарэ органының исеме, яки тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исеме, атасының исеме, йә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үзенең фамилиясен, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта), җавап җибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгатьнең адресын күрсәтә, асылын бәян итә: тәкъдимнәренә, гаризаларны яисә шикаятьләренә, шәхси имзасын һәм датасын куя.

6.2. Кирәк булган очракта гражданның үз дәлилләрен раслап язма мөрәжәгатькә документларны һәм материалларны йә аларның күчәрмәләрен теркәп куя.

6.3. Жирле үзидарэ органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә гражданның мәҗбүри тәртиптә үзенең фамилиясен, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта) күрсәтә, шулай ук электрон почта адресын күрсәтә йә мөрәжәгатьне адреслаштыру турында җавап, хәбәрнамә җибәрелергә тиешле бердәм порталда Шәхси кабинет адресыннан (уникаль идентификаторыннан) файдалана. Гражданның мондый мөрәжәгатькә кирәкле документларны һәм материалларны электрон рәвештә теркәргә хокуклы.

## **7. Мөрәжәгатьне карауга кабул итүнең мәҗбүрилеге**

7.1. Жирле үзидарэ органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән мөрәжәгать мәҗбүри рәвештә каралырга тиеш.

7.2. Кирәк булган очракта мөрәжәгатьне караган жирле үзидарэ органы яисә вазыйфаи зат мөрәжәгатьне урынга чыгып карауны тәэмин итә ала.

## **8. Мөрәжәгатьне карау**

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат:

1) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклап һәм вакытында карауны тәэмин итә, кирәк булганда-мөрәжәгать жибергән граждандан катнашында;

2) мөрәжәгатьне карау өчен башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм башка вазыйфаи затлардан, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш, кирәкле документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон рәвештә, соратып ала,;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язма җавап бирә, моңа Федераль законның 11 статьясында һәм ТР Законының 4 статьясында күрсәтелгән очраklar керми.;

5) гражданды аның мөрәжәгатен карау өчен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә аларның компетенциясе нигезендә башка вазыйфаи затка жиберү турында хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат мөрәжәгатьне караучы дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә вазыйфаи затның билгеләнгән тәртиптә жиберелгән гарызнамәсе буенча 15 көн эчендә мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны тапшырырга тиеш, моңа дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итә торган белешмәләре булган һәм бирүнең махсус тәртибе билгеләнгән документлар һәм материаллар керми..

8.3. Мөрәжәгатькә җавап жирле үзидарә органы җитәкчесе, вазыйфаи зат яисә моңа вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

8.4. Мөрәжәгатькә җавап электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кәргән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына яисә гражданның шәхси Кабинеты адресына (уникаль идентификаторына) аннан файдаланганда Бердәм порталда һәм язма рәвештә жирле үзидарә органына кәргән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресына жиберелә. үзидарәгә яисә язма рәвештә вазыйфаи затка. Моннан тыш, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кәргән, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган тәкъдим, гариза яисә шикаять булган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаять белдерелгән мөрәжәгатькә, җавапка, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, Федераль законның 6 статьясындагы 2 өлеше һәм Татарстан Республикасы Законының 9 статьясындагы 2 өлеше таләпләрен үтәгән килеш «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында Тирсә авыл җирлеге битендә «гражданның мөрәжәгатьләре» бүлегендә урнаштырылырга мөмкин.

## **9. Язма мөрәжәгатьне карау сроклары**

9.1. Үз компетенцияләре нигезендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән язма мөрәжәгать язма мөрәжәгать теркәлгән көннән алып 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очрақларда, шулай ук «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 10 статьясындагы 1 өлешендә каралган гарызнамәне жибергән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат яки ул мөрәжәгатьне жибергән гражданны карау срогын озайту турында хәбәр итеп, мөрәжәгатьне карау срогын кимендә 30 көнгә озайтырга хокуклы.

## **10. Гражданнарны шәхсэн кабул итү**

10.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнарны аларның житәкчеләре һәм шуңа вәкаләтле затлар кабул итә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат гражданнарга житкерелә. Гражданнарны кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнарны кабул итүгә эзерлек өчен җаваплы вазыйфай затларның контакт телефоннары турындагы мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәре аша гражданнарга житкерелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук һәркем өчен мөмкин булган урыннарда жирле үзидарә органнары биналарында урнаштырыла.

10.2. Кабул итүгә язылган һәр гражданга шәхси кабул итү карточкасы тутырыла (1 нче кушымтада билгеләнгән форма), анда: 1) мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта); 2) аның яшәү урыны адресы; 3) кабул итү алып баручы вазыйфай затның фамилиясе; 4) башка кирәкле белешмәләр.

10.3. Шәхсэн кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныклаучы документны күрсәтә.

10.4. Телдән мөрәжәгатьнең эчтәлегә гражданның шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп ителмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгатькә җавап шәхсэн кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасына язып куела. Калган очрақларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язма җавап бирелә.

10.5. Шәхсэн кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать Федераль закон һәм ТР Законында билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

10.6. Мөрәжәгатьтә хәл ителеше жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат белешмәләре компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклегә аңлатыла.

10.7. Шәхсэн кабул итү барышында гражданинга мөрәжәгатьне алга таба караудан баш тартылырга мөмкин, әгәр аңа мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча элегрәк җавап бирелгән булса.

10.8. Гражданнарны шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә жирле үзидарә органнарында беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия булалар:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яисә) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның, уллыкка алуучыларның берсе, опекун яисә попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, сугышчан хәрәкәтләр ветераннары;

3) махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданныр һәм махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданнырның гаиләләре (гаилә әгъзалары);

4) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мөхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мөхрүм калган балалар исәбендәге затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм вәкилләре, әгәр алар мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итүгә һәм яклауга бәйлә мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итсәләр;

5) өч яшькә кадәрге балалар белән кабул итүгә килгән гражданныр.

6) үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе сенаторы, Дәүләт Думасы депутаты.

10.9. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына бер үк вакытта берничә граждан ия булган очракта, күрсәтелгән гражданнырны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибендә гамәлгә ашырыла.

10.10. Әлегә Нигезләмәнең 11.8 пунктында күрсәтелгән гражданныр шәхсэн кабул иткәндә беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукларын раслый торган документ күрсәтәләр.

## **11. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданныр мөрәжәгатьләре белән эшләү**

11.1. «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш турында» 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә гражданныр жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләр жибәрергә хокуклы.

11.2. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданныр мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук вазыйфай затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

11.3. Көргән мөрәжәгатьтә әзерләнгән торган, башкарыла торган яисә кылынган хокукка каршы гамәл турында, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яисә кылган зат турында белешмәләр булганда, мондый мөрәжәгать хокук саклау органнарына.

11.4. Коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгатьләре белән эшләүче вазыйфай затлар билгеләнгән тәртиптә хезмәт мәгълүматының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә персонал җаваплылык тоталар.



11.5. Гражданнарның коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләрен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләрне фаш итү түгел, карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кәргән вазыйфай затка язма мөрәжәгатьне жибәрү.

11.6. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга кәргән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

## **12. Мөрәжәгатьләрен карау тәртибенәң үтәлешен тикшереп тору**

12.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мөрәжәгатьләрен карау тәртибенәң һәм срокларының үтәлешен, мөрәжәгатьләргә язма җавапларның жибәрелүен тикшереп торалар, керә торган мөрәжәгатьләренәң әчтәлеген анализлайлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

## **13. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турындагы законнарны бозган өчен җаваплылык**

13.1. «Россия Федерациясе гражданнарының һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе хақында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законны бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы  
Әгерҗе муниципаль районының  
Тирсә авыл жирлегендә гражданнар  
мөрәҗәгатьләре белән эшләүнең  
2024 елның 9 августындагы 51-1  
номерлы тәртибенә 1 нче кушымта

ГРАЖДАННАРНЫ ШӘХСӘН КАБУЛ ИТҮНЕҢ \_\_\_\_\_ НОМЕРЛЫ ИСӘП КАРТОЧКАСЫ

Кабул итү датасы " \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 20\_\_ ел

Кабул итү вакыты \_\_\_\_\_ сәгать \_\_\_\_\_ мин.

Кабул итү урыны: \_\_\_\_\_

Кабул итү алып баручы вазыйфай затның ФИОсы: \_\_\_\_\_

Гражданның, оешма вәкиленең ФИОсы	
Яшәү урыны адресы һәм мөрәҗәгать итүченең телефоны	
Эш төре, эш урыны	
Сорауның кыскача эчтәлеге	
Йөкләмә (кемгә)	
Үтәү сроклары, озайту турындагы белешмәләр	
Гаризаны карау нәтижәләре	